

1- Kurs Türki filologiýa giriş dersinden barlag soraglary

1. Türki filologiýa giriş dersi predmetiniň maksady we wezipeleri nämelerden ybarat?
2. Türki dilli halklaryň geografiki erleşiş nähili?
3. Türki diller haýsy diller bilen serhetleşýär?
4. XI asyrdan ýaşap geçen görnükli alym Mahmyt Kaşgary türki dilleri nähili toparlara bölüpdir?
5. Türki diller nähili diller hasaplanýar?
6. Türki dilleri klassifikatsiýa bölmäge synanyşan rus alymlary kimler?
7. Er ýüzündäki türki halklaryň umumy sany ortaça hasap bilen näçeräk?
8. Türki halklarda latyn elipbiýine geçmeklik haçan başlandy?
9. Birinji Bütinsoýaz türkologik gurultay nirede we haçan boldy?
10. Türki dillerde gepleýän halklar häzirki wagtlarda nirelerde ýaşaýarlar?
11. N.A. Baskakow türki dilleri nähili klassifikasiýa bölüpdir?
12. Türki halklar iň gadymy döwürlerde haýsy taýpa soýazlaryna birleşipdir?
13. Günbatar hun şahasy gündogar hun şahasyndan fonetik taýdan nähili tapawutlanýar?
14. Bulgar gruppasyna haýsy diller girýär?
15. Oguz gruppasyna haýsy diller girýär?
16. Garluk gruppasyna haýsy diller girýär?
17. Bulgar diline degişli ýazuw ýadygärlikleri nirelerde saklanyp galypdyr?
18. Bulgar dili haçan we nirelerde peýda bolupdyr?
19. Bulgar patyşalygy haçan ek bolýar?
20. Häzirki wagtda bulgar diliniň arheologlar tarapyndan näçe sany ýadygärligi tapyldy?
21. Bulgar diliniň aýrym elementleri haýsy dilleriň sostawynda belli derejede yz galdyran?
22. Hazar dili haýsy diller toparyna girýär?
23. Hazar kaganaty haçan peýda bolupdyr?
24. Hazar döwleti haçan ek bolupdyr?
25. Häzirki çuwaş dili haýsy diller toparyna girýär?
26. Çuwaş halky halk bolup haçan we nirede emele gelyär?
27. Çuwaşlar häzirki wagtlarda nirelerde ýaşaýarlar?
28. Çuwaşlaryň ýazuwy haçan peýda bolupdyr?
29. Rus grafikasynyň esasynda döredilen çuwaş grafikasyny kim tarapyndan we haçan döredilýär?
30. Türk kaganaty haçan peýda bolupdyr?
31. Oguzlar hakynda maglumatlar nirelerde duş gelyär?
32. Oguz diller toparyna haýsy diller degişlidir?
33. Oguz dilleriniň beýleki türki dillerden nähili özboluşly aýratynlyklary bar?
34. Azerbaýjan dili haýsy diller toparyna degişlidir?
35. Azerbaýjanlaryň umumy sany näçeräk?
36. Azerbaýjanlar häzirki wagtlarda nirelerde ýaşaýarlar?
37. Azerbaýjanlar nähili etnik toparlara bölünýärler we olar haýsylar?
38. Azerbaýjan diliniň nähili dialektleri bar we olar haýsylar?
39. Azerbaýjanlar haçan latyn grafikasyna geçýärler?
40. Näçenji ýylda azerbaýjanlar rus grafikasyny esasynda düzülen täze grafika geçýärler?
41. Türk dili haýsy diller toparyna degişli?
42. Türkler halk bolup haçan emele gelipdir?
43. Türkleriň umumy sany näçeräk?
44. Haýsy döwürlere çenli türk dili Osman dili diýip atlandyrylyp gelindi?

45. Türk diliniň näçe dialekti bar we olar haýsylar?
46. Häzirki türk dili haýsy dialektiň esasynda peýda bolupdyr?
47. Türkler näçenji ýylda latyn grafikasyna esaslanan täze elipbie geçýärler?
48. Gagauz dili haýsy diller toparyna girýär?
49. Gagauzlar nirelerde ýaşaýarlar?
50. Gagauzlaryň umumy sany näçeräk?
51. Gagauzlaryň dili haçandan başlap öwrenilip başlady?
52. Gagauzlar näçenji ýyllardan başlap rus grafikasyna esaslanan ýazuwa ee boldylar?
53. Türkmen dili haýsy diller toparyna girýär?
54. Türkmenleriň umumy sany näçeräk?
55. Türkmenler nirelerde ýaşaýarlar?
56. Türkmenler latyn ýazuwyna geçmezden öň haýsy ýazuwdan peýdalanyrdylar?
57. Türkmenler näçenji ýylda rus grafikasyna esaslanan täze elipbiýi kabul edýärler?
58. Stawropol oblastynda ýaşaýan türkmenleriň dilini türkmen diliniň bir dialekti hasaplan alym kim?
59. Gypjak diller toparyna haýsy diller igrýär?
60. Gypjaklar gadymda nirelerde ýaşapdyrlar?
61. »Deşdi gypjak« nirede erleşýär?
62. Gypjak dili hakyndaky maglumatlar nirelerde duş gelýär?
63. Gypjak dilinde ýazylan ýadygärlikler haýsy döwürlere degişlidir?
64. Gypjak diliniň iň gadymy ýadygärliginiň ady näme?
65. «Kodeks kumanikus» eseri näçe böl7mden ybarat?
66. Arap filologlarynyň gypjak dilini öwrenmek maksady bilen döreden işleriniň atlary näme?
67. Gypjak bulgar toparyna haýsy diller degişli?
68. Tatarlaryň umumy sany näçeräk?
69. Tatarlar nirelerde ýaşaýarlar?
70. Tatar etnonimi ilkinji kimler tarapyndan we haçan atlandyrylyp başlady?
71. Tatarlaryň dili näçe dialekte bölünýärler we olar haýsylar?
72. Häzirki tatar dili haýsy dialekt esasynda emele gelipdir?
73. Tatarlar näçenji ýyldan başlap rus grafikasyna esaslanan täze elipbie ee boldylar?
74. Başgyrt dili haýsy diller toparyna degişli?
75. Başgyrtlar nirelerde ýaşaýarlar?
76. Başgyrtlaryň umumy sany näçeräk?
77. Başgyrt halky etniki taýdanhaýsy tireleriň aralaşmagyndan peýda boldy?
78. Başgyrt diliniň nähili dialektleri bar?
79. Başgyrtlar latyn grafikasyna geçmezden öň nähili ýazuwdan peýdalanyrdylar?
80. Gypjak-polowets toparyna haýsy diller degişlidir?
81. Gypjak-polowets topary beýleki gypjak dillerinden nähili tapawutlanýarlar?
82. Karaýym dili haýsy diller toparyna degişlidir?
83. Karaýymlar nirelerde ýaşaýarlar?
84. Karaýymlaryň umumy sany näçeräk?
85. Karaýym dili näçe dialekte bölünýär we olar haýsylar?
86. Karaýymlaryň ilkinji alfawidi haýsy elipbie esaslanan?
87. Gumuk dili haýsy diller toparyna degişlidir?
88. Gumuklar nirelerde ýaşaýarlar?

89. *Gumuklaryň umumy sany näçeräk?*
90. *Gumuk diliniň nähili dialektleri bar?*
91. *Garaçay-balkar dili haýsy diller toparyna degişlidir?*
92. *Karaçay-balkarlar nirelerde ýaşaýarlar?*
93. *Karaçay-balkarlaryň umumy sany näçeräk?*
94. *Garaçay-balkar dili haýsy grafika esaslanan?*
95. *Krym tatarlarynyň dili haýsy diller toparyna degişlidir?*
96. *Krym tatarlary häzirki wagtlarda nirelerde ýaşaýarlar?*
97. *Krym tatarlary näçenji ýyllardan başlap rus grafikasyna esaslanan elipbiýden peýdalanyp başlaýarlar?*
98. *Gypjak-nogay toparyna haýsy diller girýär?*
99. *Nogay dili haýsy diller toparyna degişli?*
100. *Nogaylaryň umumy sany näçeräk?*